

ע"פ 52995/03/19 - עואלי עאמר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 52995-03-19 עואלי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90505008301
לפני כבוד השופט ערן קוטון
המערער: עואלי עאמר

- נגד -
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו (להלן: "בית משפט קמא"), שניתנה בגדרי המ"ש 3479-01-19.

ההליך לפני בית משפט קמא

2. לפני בית משפט קמא הונחה בקשה להאריך את המועד להגשת בקשה להישפט (להלן: "הבקשה"). הבקשה עוסקת בהודעת תשלום קנס (להלן: "ההודעה") בגין ביצוע עבירת תעבורה. על פי ההודעה, רכבו של המערער (להלן: "הרכב") נקלט באמצעות מצלמת מהירות (להלן: "המצלמה") ביום 8/8/15 בשעה 15:29 בצומת יבור, כאשר הוא נוסע במהירות של 117 קמ"ש, מקום בו המהירות המותרת היא 90 קמ"ש. ההודעה נשלחה לכתובתו של המערער בדואר רשום, בגינה נדרש המערער לשלם סך של ₪ 750 (להלן: "הקנס").

הבקשה הוגשה לבית משפט קמא ביום 9/1/19, ובית משפט קמא הורה למערער לצרף לבקשתו את ההודעה. בהמשך הורה בית משפט קמא למשיבה להגיב לבקשה. משהמשיבה לא הגיבה לבקשה ביקש המערער ליתן החלטה בהעדר תגובה.

3. ביום 3/3/19 החליט בית משפט קמא לדחות את הבקשה.

בית משפט קמא ציין כי ההודעה היא מיום 12/8/15, ורק לאחרונה, ביום 9/1/19, בחלוף למעלה משלוש שנים, הגיש המערער את הבקשה. עוד ציין כי על פי הפסיקה יש להתייחס בדווקנות למועדים שנקבעו בחוק. רק מקום בו לא ידע המערער, או לא יכול היה לדעת על קבלת ההודעה, או בשל קיומן של נסיבות מיוחדות, יטה בית המשפט לקבל את הבקשה. איחור בלתי סביר מונע היענות לבקשה. צוין כי לא הוכח שכתובתו של המערער היא כתובת אחרת מזו הרשומה במשרד הפנים או בתעודת הזהות שלו, ולא הוכח כי המערער לא

קיבל את ההודעה בשל סיבות שאינן תלויות בו. מכאן שעל פי תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קיימת חזקת מסירה והמסירה בוצעה כדין. המערער טען שלא ביצע את העבירה אך לא פירט את סיכויי הגנתו ולא הגיש כל ראיה לכך שהעבירה לא בוצעה על ידו. בנסיבות אלה סבר בית משפט קמא שלא הוכחו נסיבות חריגות אשר יש בכוחן להצדיק את קבלת הבקשה.

הערעור

4. המערער ממאן להשלים עם החלטת בית משפט קמא.

בהודעת הערעור טען המערער כי לא ביצע את העבירה המיוחסת לו, כי לא נהג ברכב בעת ביצועה ומי שנהג ברכב הוא כנראה אחד מעובדיו. זאת שכן הרכב באמצעותו בוצעה העבירה משמש את העובדים ולא את המערער. עוד טען כי לא הוכחה המצאה כדין, לרבות אישור משלוח ההודעה, והמערער מעולם לא ידע על ההודעה עד קבלת מכתב מהמרכז לגביית קנסות ומכתב ממשרד הרישוי. נטען כי אין לומר שהמערער לא הגיש את הבקשה במועד. העובדה שלמערער נודע על ההודעה מבדיקת מעמדו במרכז לגביית קנסות אינה יכולה להוות תחליף למשלוח ההודעה ולביצוע המצאה כדין. נטען כי המערער כופר במיוחס לו שכן כאמור לא הוא זה שנהג ברכב במועד ביצוע העבירה. הותרת המצב המשפטי על כנו תביא לתוצאה משפטית שאינה נכונה ותגרום לעיוות דין. טענה זו מתעצמת בשל העובדה כי ההודעה מבוססת על המצלמה ובשל הסיכון שבהרשעת אדם חף מפשע. נוסף על כך, המשיבה לא הגישה תגובה, משכך ניתן להבין כי אינה מתנגדת לבקשה.

היה על בית משפט קמא אפוא לקבל את הבקשה ולהאריך את המועד להישפט.

5. לדיון שהתקיים בערעורו לא טרח המערער להתייבב.

ב"כ המערער טען כי המערער הודיעו שהוא חולה אולם לא הוצגה תעודה רפואית על מנת לתמוך בטענה. הערעור לא נדחה על הסף וטענות המערער נשמעו במלואן.

נטען כי נודע למערער על ההודעה עקב עצירתו בידי שוטר בדרכים ונוכח דברי השוטר שלפיהם הוא פסול מלנהוג. נטען כי בעקבות המפגש עם השוטר פנה ב"כ המערער למשרד הרישוי, אולם בהעדרו של המערער באופן אישי לא קיבל בא כוחו כל מסמך ממשרד הרישוי. בהמשך, ביום 18/2/19, התקבל תדפיס ניקוד ממשרד הרישוי. עוד נטען כי אדם אחר נהג ברכב בעת ביצוע העבירה. אם היה ניתן למערער יומו בבית משפט קמא הוא יכול היה להוכיח זאת. נטען כי המשיבה לא המציאה כל ראיה על כך שהמערער ידע על קיום ההודעה, ומשלא הוגשה תגובה היה על בית משפט קמא לראות במשיבה כמי שמסכימה לבקשה. נטען כי בגין הודעות המבוססות על המצלמה ניתנה הכרעת דין מזכה בהליך אחר שהתנהל בבית משפט קמא והיה על בית משפט קמא להתייחס גם לכך.

ב"כ המערער הבהיר שחלף קבלת הערעור בכללותו ניתן להשיב את הדיון לבית משפט קמא על מנת שיקיים דיון בבקשה.

6. המשיבה התנגדה מכל וכל לקבלת הערעור.

המשיבה הציגה תדפיס מידע פלילי-תעבורה של המערער ממנו ניתן ללמוד כי המערער הורשע בעבר בביצוע עבירות דומות. כן טענה כי חלף זמן ניכר ממועד ביצוע העבירה והקנס בגין ההודעה שולם זה מכבר. משכך יש לראות את המערער כמי שהודה במיוחס לו, הורשע על פי הודאתו, ונשא את עונשו. לתמיכה בטיעוניה הפנתה המשיבה לפסיקה.

7. נוכח טענות המשיבה יצר ב"כ המערער קשר עם מרשו. האחרון טען באוזני בא כוחו כי לא שילם מעולם את הקנס. ב"כ המערער הסביר כי לטענת המערער אמו מדי פעם משלמת את חובותיו. יתכן שכך עשתה אף במקרה דנן. לא ניתן היה ליצור קשר עם האם בהיותה בניכר ביום הדיון.

8. אפשרתי לצדדים להגיש אסמכתאות לביסוס טענות שונות שעלו בדיון אך כל מסמך לא הוגש מטעם מי מהם.

דיון והכרעה

9. בחנתי את הנתונים שלפני ושקלתי ענייניו של המערער.

התנהלות המשיבה לפני בית משפט קמא אינה נהירה וברי כי היה עליה להגיב לבקשה שהגיש המערער, בפרט שבית משפט קמא הורה לה לעשות כן. כן היה עליה להציג לבית משפט קמא את אישור המסירה המעיד על שליחת ההודעה בדואר רשום למענו של המערער. בהינתן כך, שקלתי אם נכון להשיב את הבקשה לבית משפט קמא על מנת שיקיים דיון בגינה וישמע את טענות הצדדים, לרבות את עדות המערער. בסופו של יום הגעתי לכלל דעה שאין מקום לעשות כן.

בית משפט קמא אינו כבול לעמדת המשיבה. גם אם ניתן היה לראות במשיבה כמי שאינה מתנגדת לבקשה היה על בית משפט קמא להחליט בבקשה על פי שיקול דעתו.

10. אף אם אניח לטובת המערער שאכן, כדבריו, לא קיבל את ההודעה ולא ידע על קיומה הרי הוברר כי הקנס בגין ההודעה שולם לפני תקופה ארוכה. על פי תדפיס המידע הפלילי-תעבורה שולם הקנס ביום 24/1/17 (הרשעה קודמת מס' 8) לצד קנס נוסף בסכום זהה בגין עבירה זהה שנעברה ביום 22/9/15 ונקלטה, כך על פי התדפיס, אף היא באמצעות מצלמה.

משאלו פני הדברים, יש לשקול אם התקיימו טעמים המצדיקים להאריך את המועד להישפט למרות תשלום הקנס. הגם שניתן להאריך את המועד להישפט הרי זאת יעשה רק במקרים חריגים ונדירים ואיני סבור כי מקרה זה בא בקהלם.

ראו לעניין זה: רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל (1/5/07); רע"פ 8927/07 אבו עסב נ' מדינת ישראל (29/1/08); רע"פ 7839/08 קורנפלד נ' מדינת ישראל (10/11/08); רע"פ 9540/08 מוסברג נ' מדינת ישראל.

מדינת ישראל (8/1/09); רע"פ 8353/12 בן ישראל נ' מדינת ישראל (29/11/12); רע"פ 8651/13 סקה
נ' מדינת ישראל (31/3/14); רע"פ 4122/17 אדרי נ' מדינת ישראל (22/4/18); רע"פ 1896/18 הדני נ'
מדינת ישראל (10/5/18); רע"פ 160/19 רבה נ' מדינת ישראל (14/1/19); עפ"ת (מחוזי חיפה)
51857-11-18 חמדאן נ' מדינת ישראל (3/12/18).

11. כמפורט לעיל, העבירה מושא ההליך נעברה ביום 8/8/15 והקנס בגינה שולם ביום 24/1/17.

בנסיבות אלה רואים את המערער כמי שהודה במיוחס לו, הורשע על פי הודאתו, ונשא את עונשו. במצב זה רק בהתקיים נסיבות חריגות, מיוחדות ויוצאות דופן ניתן להאריך את המועד להישפט. נטל השכנוע מוטל על המערער להראות שלא ידע על קיומה של ההודעה, לא יכול היה לדעת על קיומה והגיש את בקשתו מיד עם היודע לו דבר ההודעה.

ב"כ המערער טען כי נודע למערער על ההודעה כיון ששוטר עצרו והפנה אותו לכך שהוא נוהג בפסילה. כל ראייה לתמיכה בטענה זו לא צורפה לבקשה שהגיש המערער לבית משפט קמא, לא הוגשה בדיון ואף לא אחריו. עוד נטען כי אדם אחר מבין עובדיו של המערער הוא זה שנהג ברכבו בעת ביצוע העבירה, אך כל ראייה לתמיכה בטענה זו לא צורפה לבקשה שהגיש המערער לבית משפט קמא, לא הוגשה בדיון ואף לא אחריו. יתירה מזאת, זהות האדם האחר שנהג ברכבו של המערער לא הובררה. נטען כי אמו של המערער שילמה את הקנס ללא ידיעתו, אך כל ראייה לתמיכה בטענה זו לא הוגשה לאחר הדיון.

נוסף על האמור איני סבור כי טענות כלליות בדבר אמינות המצלמה מבססות עילה של עיוות דין. בהכרעת הדין אליה הפנה המערער נקבע כי לא הוכחה אמינות המצלמה אך לא נקבע שמדובר במצלמה שאינה אמינה.

12. עוד אעיר כי הבקשה הוגשה לבית משפט קמא בשיהוי קיצוני, למעלה משלוש שנים לאחר ביצוע העבירה וכשנתיים ממועד תשלום הקנס.

בהקשר זה נאמר ברע"פ 1896/18 הדני נ' מדינת ישראל (10/5/18) -

"לעניין זה לא למותר לשוב ולהזכיר את דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין בעניין דומה: "בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות הסבה יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה, ולא זו היתה כוונת המחוקק ביצירת האפשרות של עבירות ברירת משפט, שכל מהותן לייעל ולקצר הליכים (ראו והשוו רע"פ 9142/01 איטליא נ' מדינת ישראל, פ"ד (6) 793, 800; ע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל (לא פורסם), פסקה 7).". (רע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל, בפסקה ה (27.12.2011); וראו גם רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל (1.5.2007); רע"פ 7018/14 טיטלבוים נ' מדינת ישראל (30.10.2014))."

13. אף התנהלותו האישית של המערער מעוררת קושי. המערער הלן על כך ששערי בית משפט קמא נותרו חסומים בפניו. אך הנה, משנפתחו שערי ערכאת הערעור, לא טרח המערער להתייצב לדיון, לא

הגיש בקשה לדחות את הדיון ולא צירף תעודה רפואית אשר יש בה להצדיק את היעדרו, לא ביום הדיון ולא אחריו.

14. בהצטבר הטעמים שלעיל סבורני כי לא נפל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא ודאי לא פגם המצדיק התערבות. אין בידי אפוא להיעתר לערעור.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, כ"ו ניסן תשע"ט, 01 מאי 2019, בהעדר הצדדים.